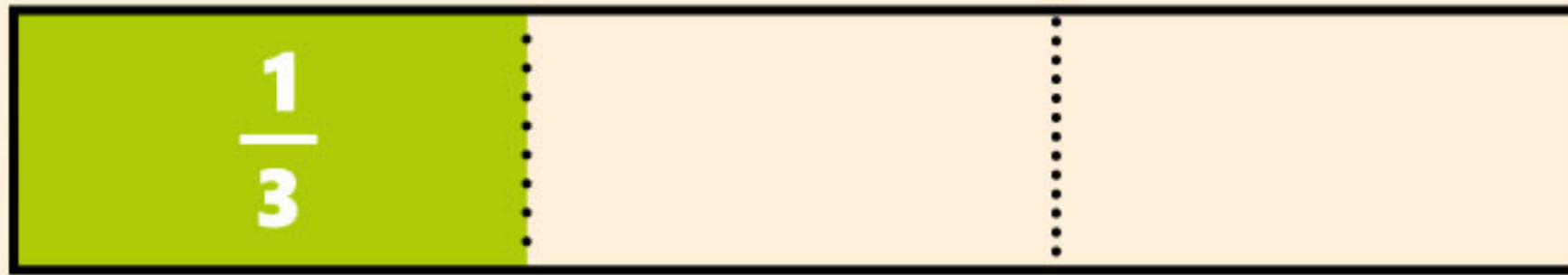

BİRİM KESİRLER

Bütünün eş parçalarından
herbirine birim kesir denir.

BİRİM KESİR

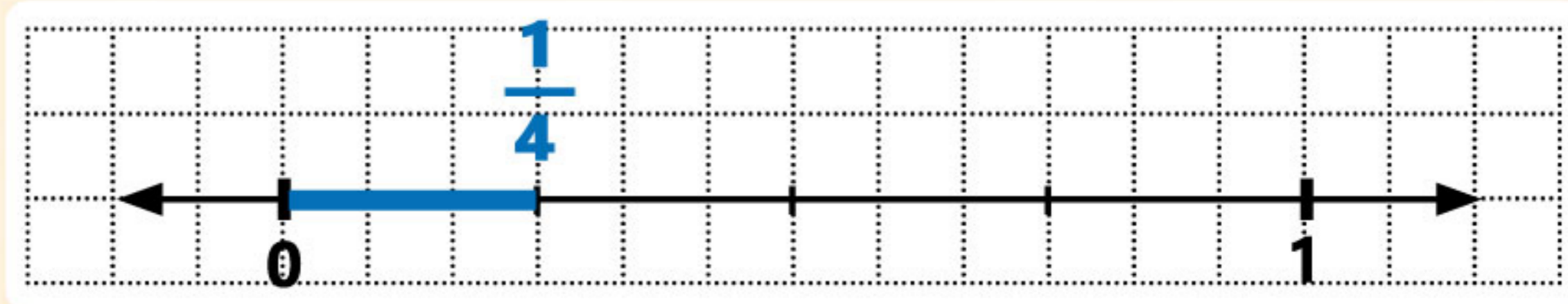
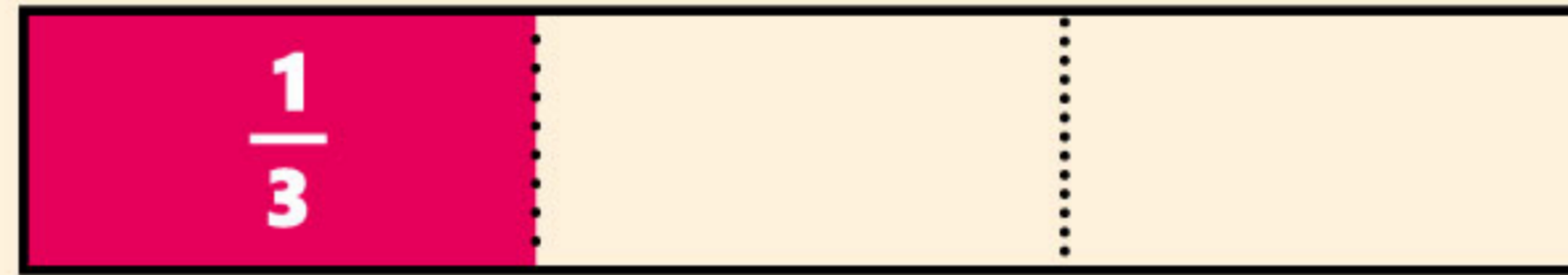

$$\frac{1}{4} < \frac{1}{3} < \frac{1}{2}$$

→ Paydası büyük
olan birim kesirler
daha küçüktür.

BİRİM KESİRLERİ SAYI DOĞRUSU ÜZERİNDE GÖSTERME

Birim kesirler bütünden küçük olduğu için sayı doğrusunda 0 ile 1 arasında yer alır.

Sayı doğrusunda 0'a yakın olan birim kesir daha küçüktür.

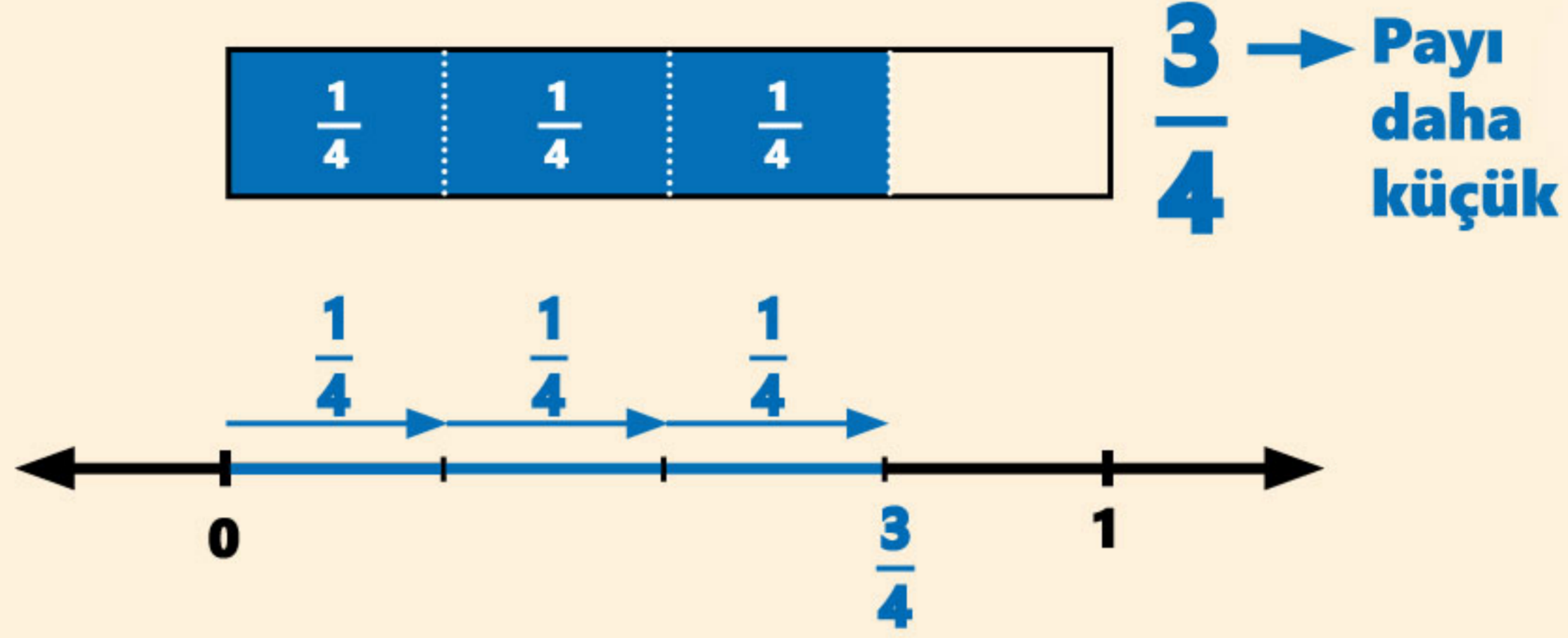

KESİR ÇEŞİTLERİ

Basit, bileşik ve tam sayılı kesir çeşitleri vardır.

BASİT KESİR

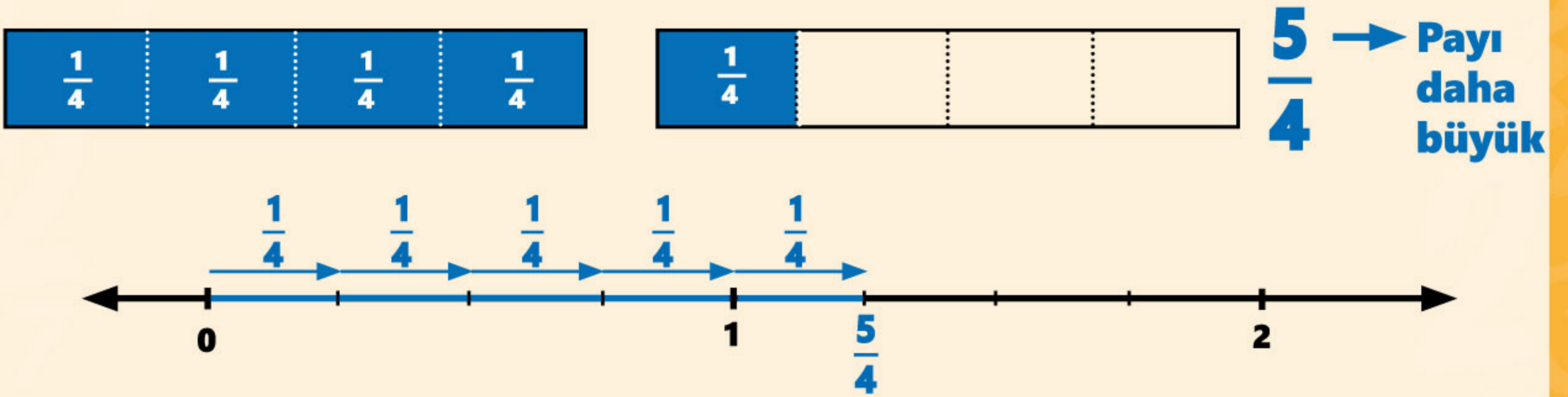
Payı paydasından küçük olan kesirlere **BASİT KESİR** denir.

Basit kesirler sayı doğrusunda 0 ile 1 arasında yer alır.

BİLEŞİK KESİR

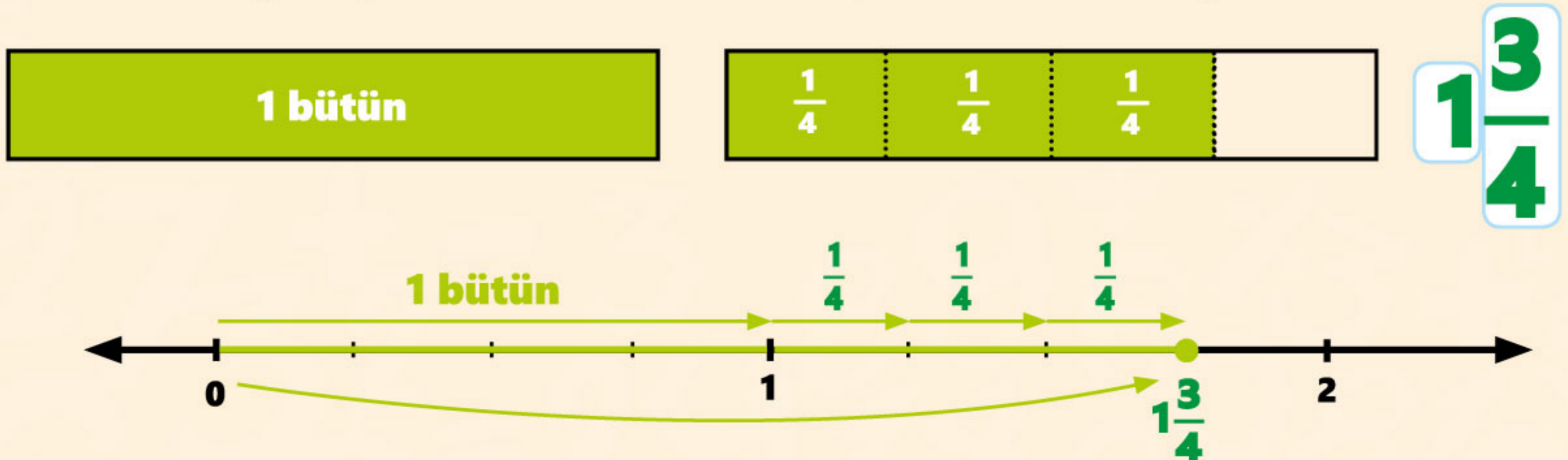
Payı paydasına eşit veya payı paydasından büyük olan kesirlere **bileşik kesir** denir.

Bileşik kesirler sayı doğrusunda 1'in üzerindedir veya 1'den sonra gelir.

TAM SAYILI KESİR

Bir doğal sayı ve bir basit kesirden oluşan kesirlere **tamsayılı kesir** denir.

KESİR DÖNÜŞÜMLERİ

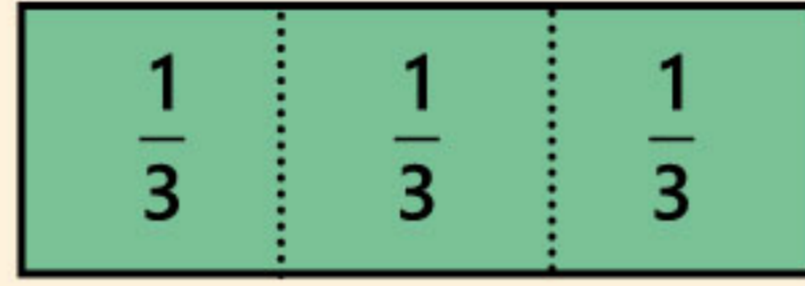
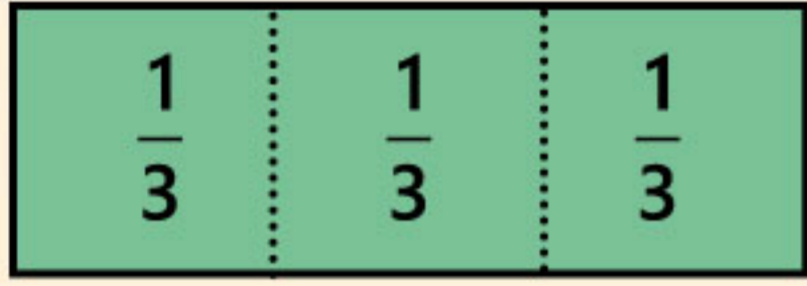
TAM SAYILI KESRİN BİLEŞİK KESRE ÇEVİRİLMESİ

$$2 \frac{1}{4} = \frac{9}{4}$$

The mixed number $2 \frac{1}{4}$ is shown with a pink box around the whole number 2 labeled 'topla' (add) and a blue box around the fraction $\frac{1}{4}$ labeled 'çarp' (multiply). The result is $\frac{9}{4}$.

BİLEŞİK KESRİN TAMSAYILI KESRE ÇEVİRİLMESİ

$\frac{7}{3}$ kesri 7 tane $\frac{1}{3}$ lik yapar.

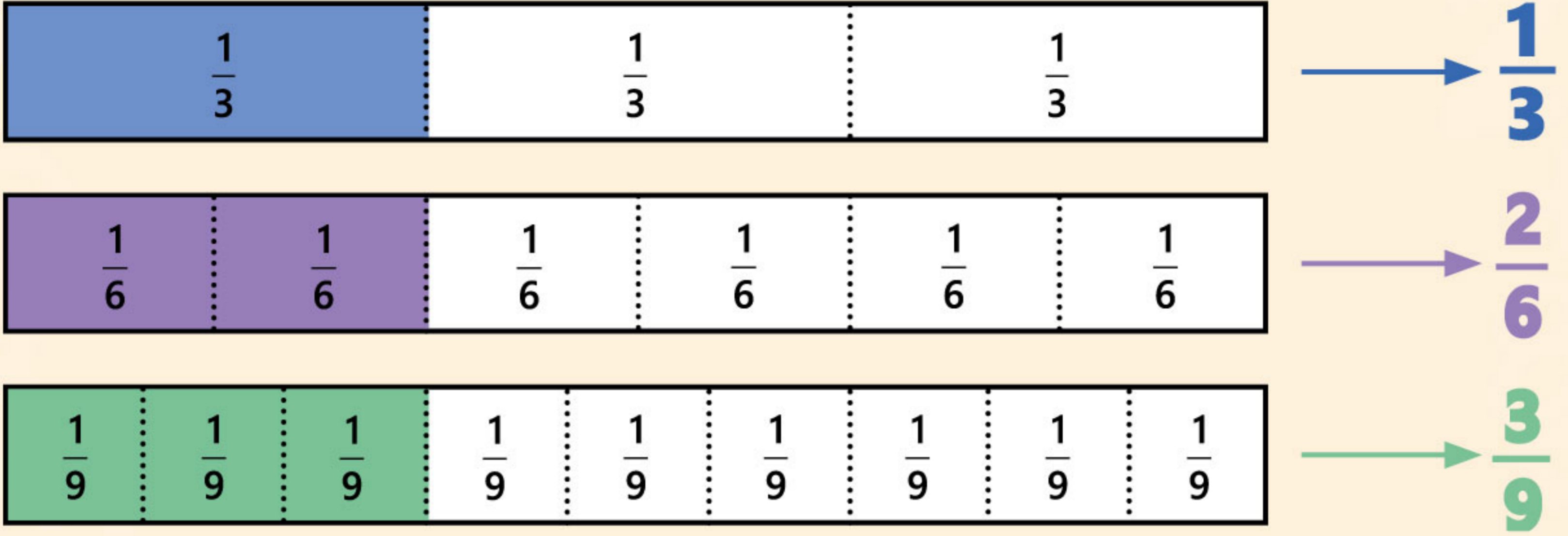
$$\frac{7}{3} \rightarrow \begin{array}{r} 7 \\ 3 \overline{) 6} \\ \underline{6} \\ 1 \end{array} \rightarrow 2 \frac{1}{3}$$

The fraction $\frac{7}{3}$ is converted to a mixed number using long division. The quotient is 2 and the remainder is 1, resulting in $2 \frac{1}{3}$.

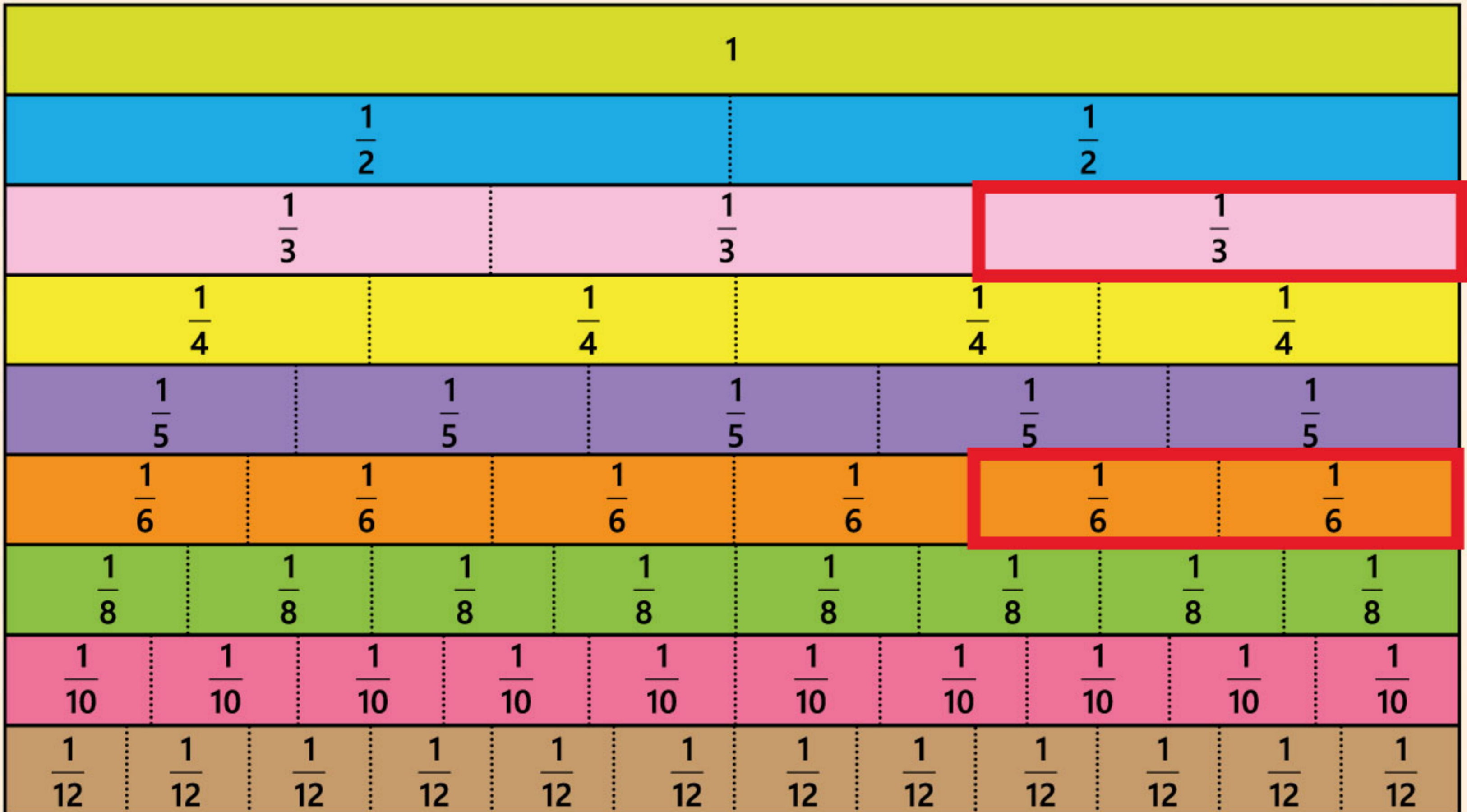

DENK KESİRLER

Bir bütünün aynı miktarını gösteren kesirlere **DENK KESİRLER** denir.

$$\frac{1}{3} = \frac{2}{6} = \frac{3}{9}$$

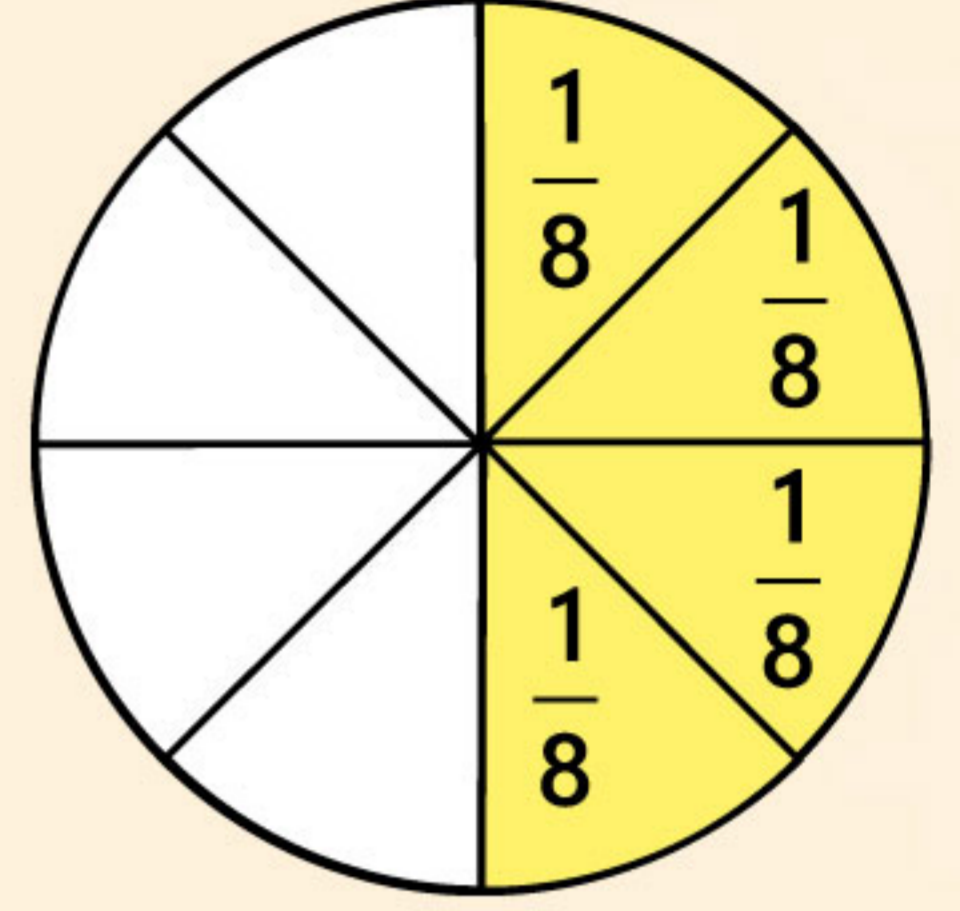
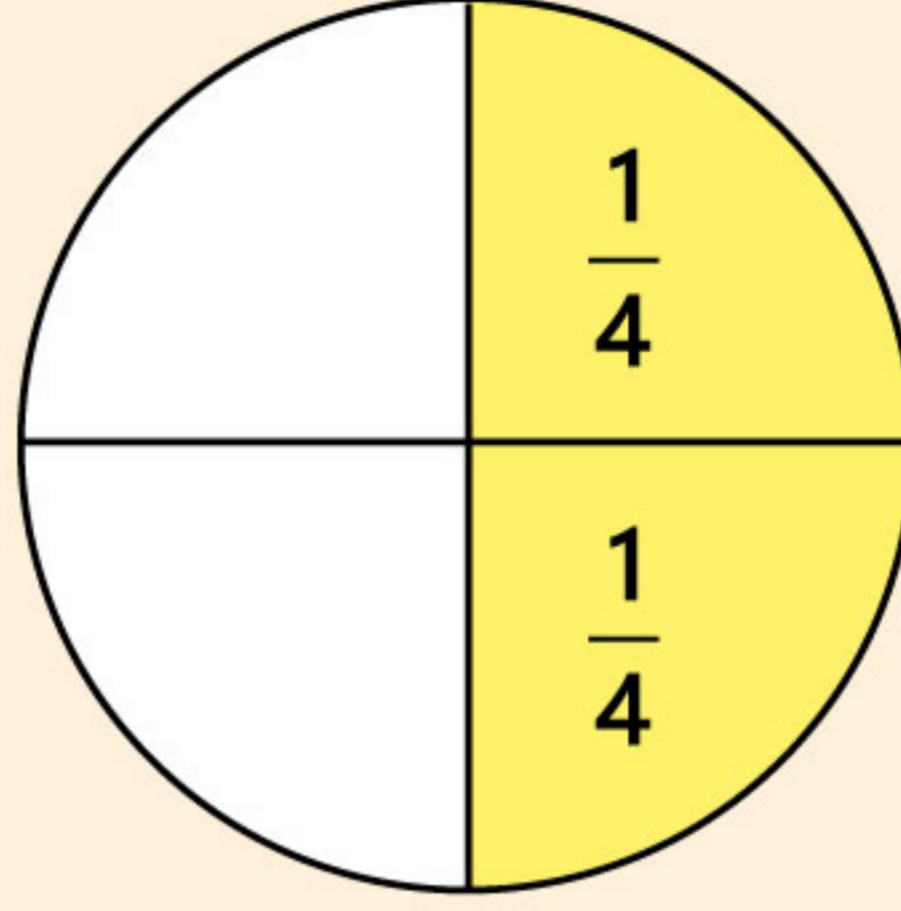
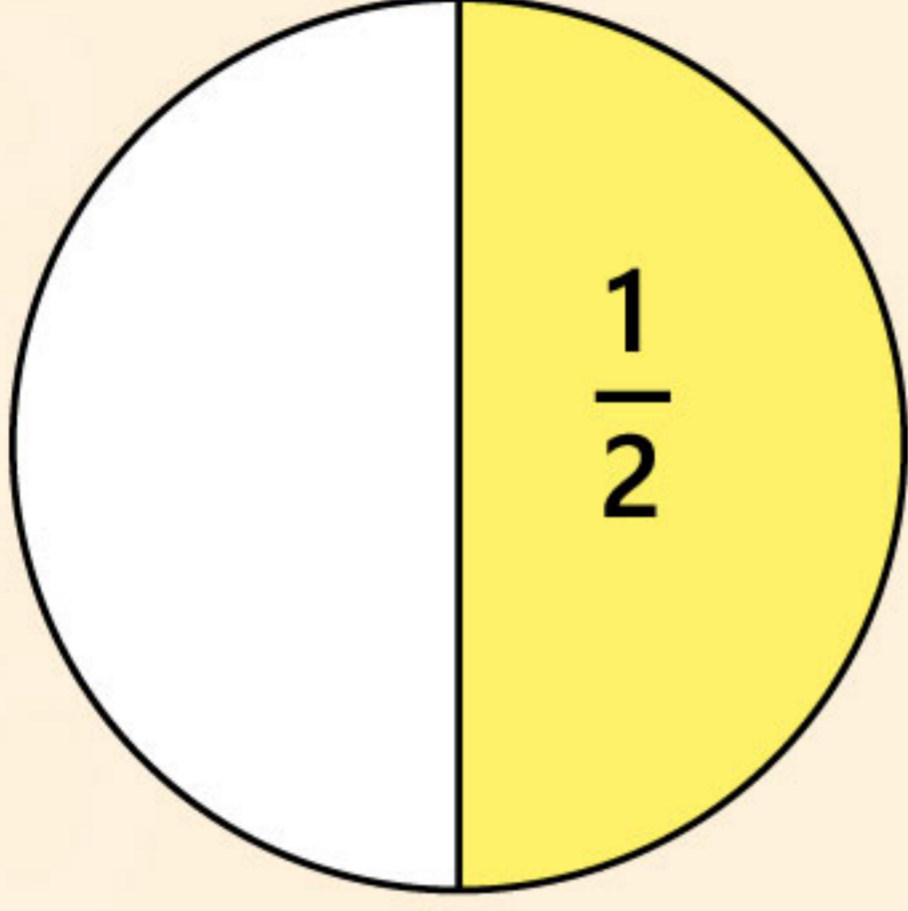

GENİŞLETME

SADELEŞTİRME

Bir kesrin pay ve paydasını aynı sayıyla çarpmaya kesri **GENİŞLETME** denir.

$$\frac{1}{2} = \frac{2}{4} = \frac{4}{8}$$

$\frac{1 \times 2}{2 \times 2}$ 2 ile genişletme $\frac{2 \times 2}{4 \times 2}$ 2 ile genişletme

Bir kesrin pay ve paydasını aynı sayıyla bölmeye kesri **SADELEŞTİRME** denir.

$$\frac{4}{8} = \frac{2}{4} = \frac{1}{2}$$

$\frac{4 \div 2}{8 \div 2}$ 2 ile sadeleştirme $\frac{2 \div 2}{4 \div 2}$ 2 ile sadeleştirme

$$\frac{18}{24} = \frac{9}{12} = \frac{3}{4}$$

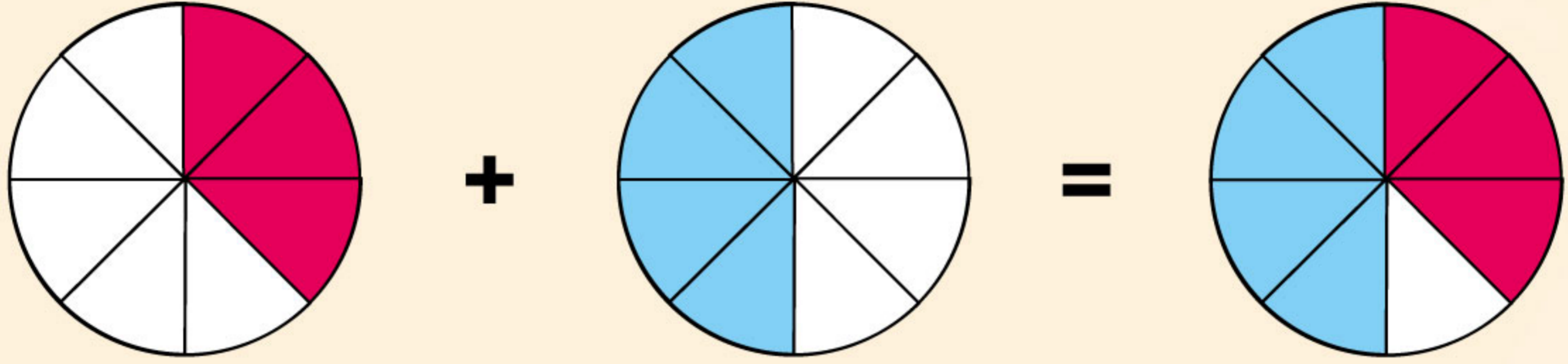
$\frac{18 \div 2}{24 \div 2}$ $\frac{9 \div 3}{12 \div 3}$

En sade hali → $\frac{18 \div 2}{24 \div 2} = \frac{9 \div 3}{12 \div 3} = \frac{3}{4}$

KESİRLERLE TOPLAMA ÇIKARMA

1

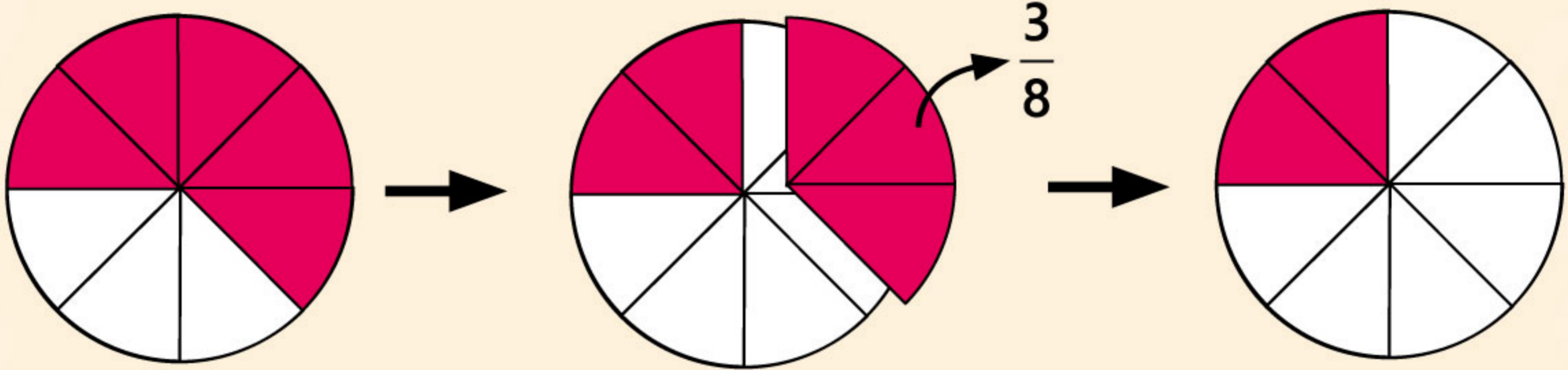

$\frac{3}{8} \rightarrow 3$ tane $\frac{1}{8}$ 'lik

$\frac{4}{8} \rightarrow 4$ tane $\frac{1}{8}$ 'lik

$\frac{7}{8} \rightarrow 7$ tane $\frac{1}{8}$ 'lik

$$\frac{3}{8} + \frac{4}{8} = \frac{3+4}{8} \rightarrow \text{PAYLAR TOPLANIR}$$
$$\rightarrow \text{PAYDALAR EŞİT İSE}$$

$\frac{5}{8}$

$\frac{5}{8} - \frac{3}{8} \rightarrow 5$ tane $\frac{1}{8}$ 'likten 3 tane $\frac{1}{8}$ 'lik çıkardık.

$\frac{2}{8}$

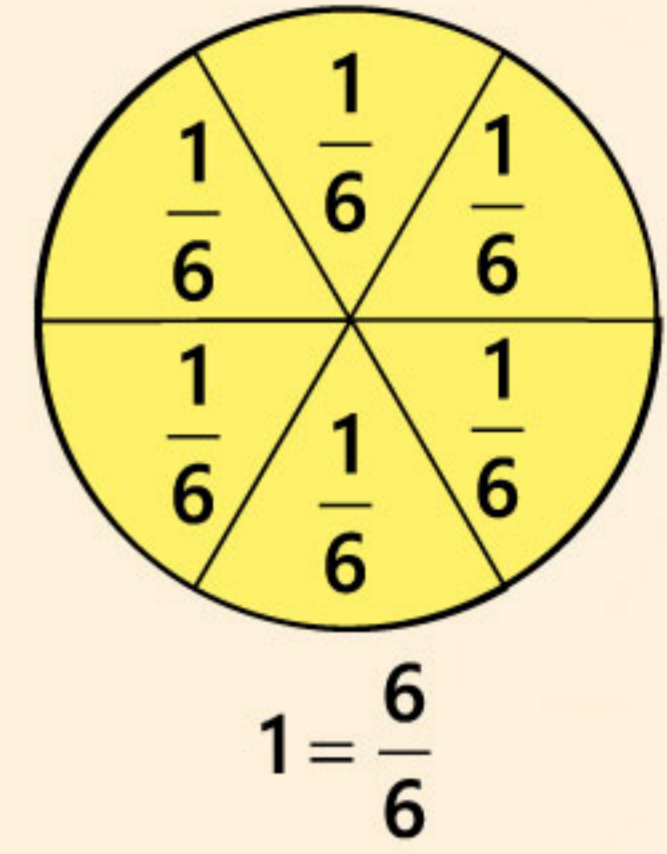
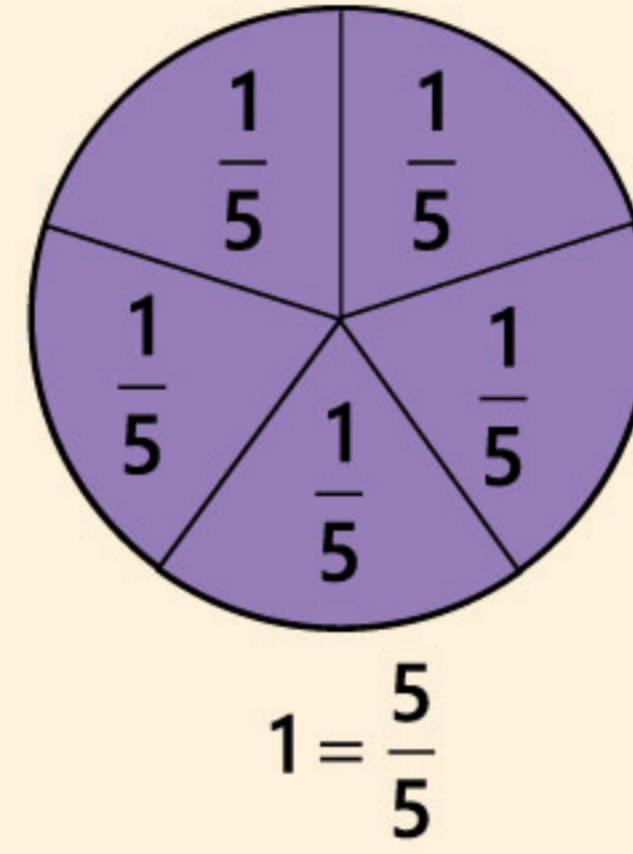
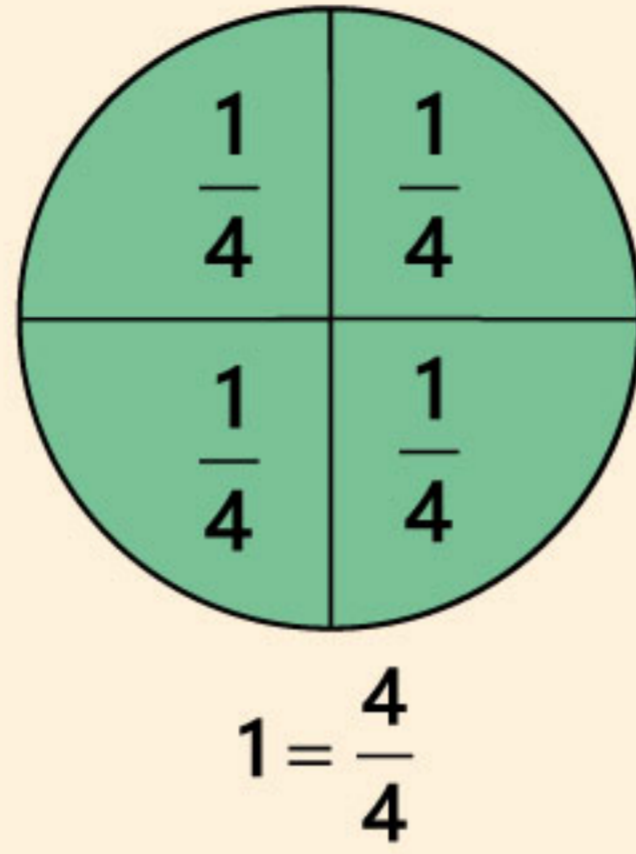
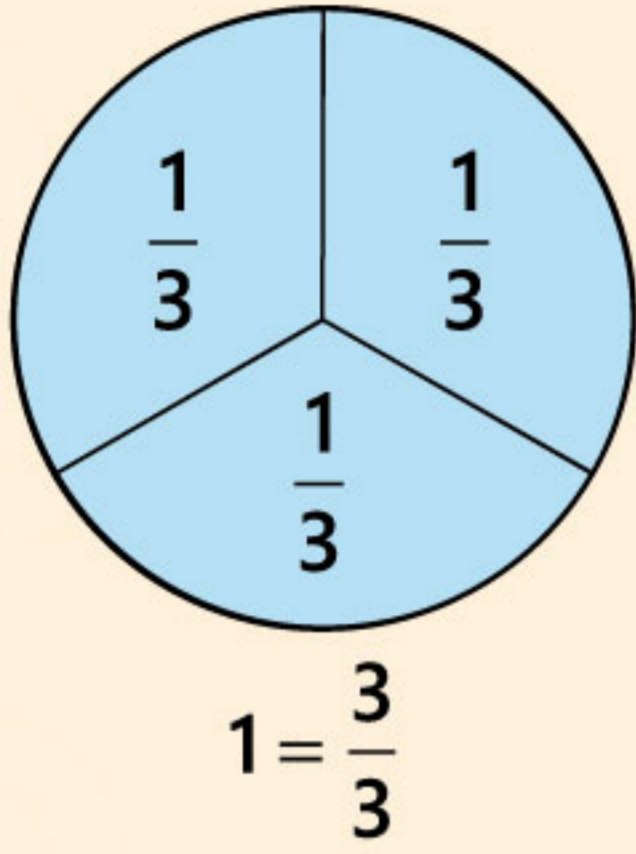
$$\frac{5}{8} - \frac{3}{8} = \frac{5-3}{8} \rightarrow \text{PAYLAR ÇIKARILIR}$$
$$\rightarrow \text{PAYDALAR EŞİT İSE}$$

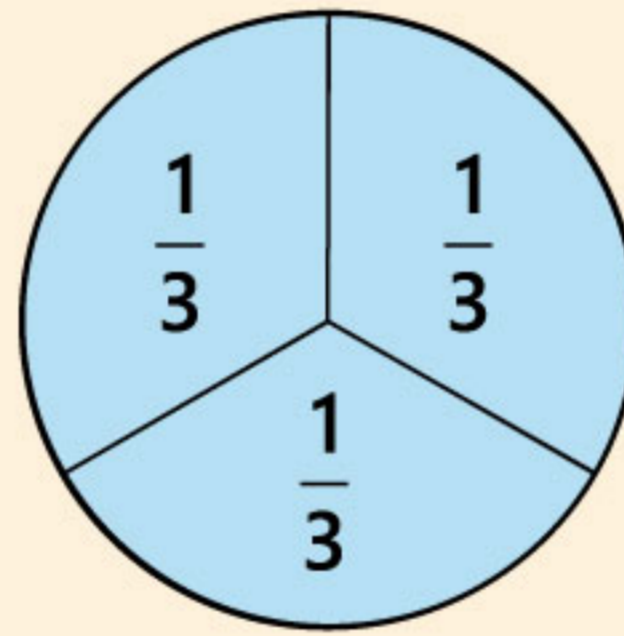
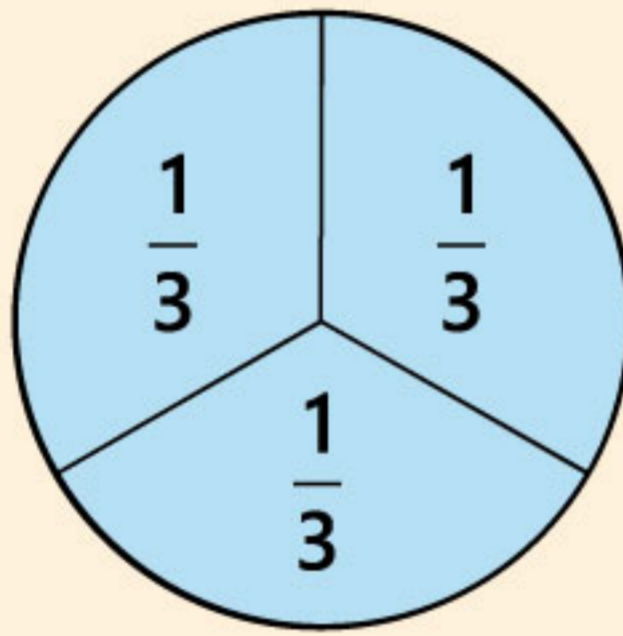
KESİRLERLE TOPLAMA ÇIKARMA

2

1 bütünü kesir halinde farklı şekillerde ifade edebiliriz.

2 tam

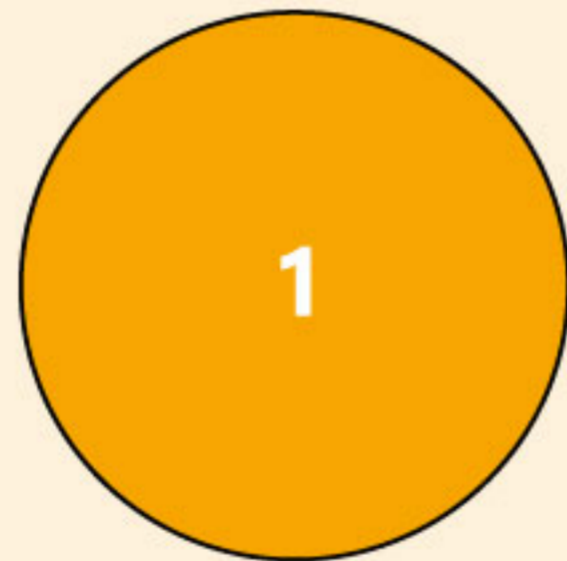

$$2 = \frac{2}{1} = \frac{2 \times 3}{1 \times 3} = \frac{6}{3}$$

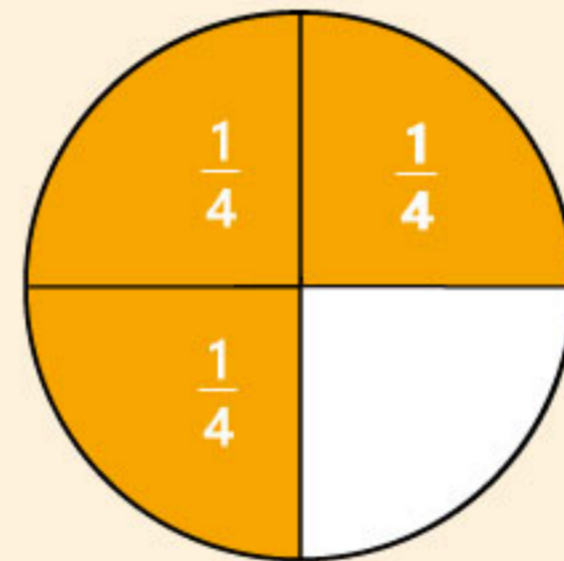
Doğal sayıların paydasını 1 kabul edip genişletme yapabiliriz.

BİR DOĞAL SAYI İLE KESİRİN TOPLANMASI

1. yol :

+

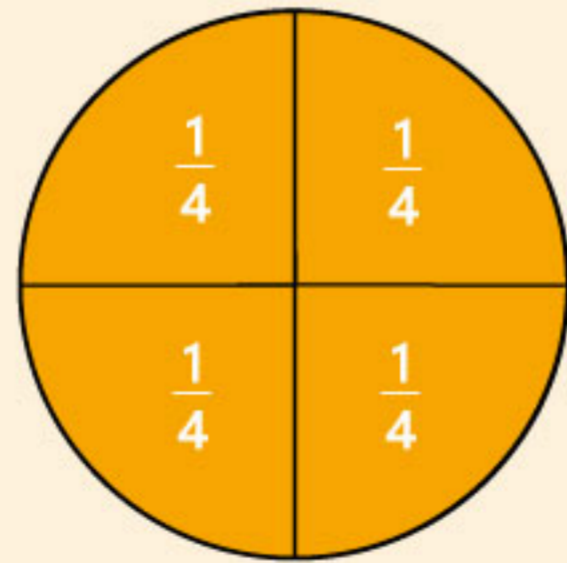

→

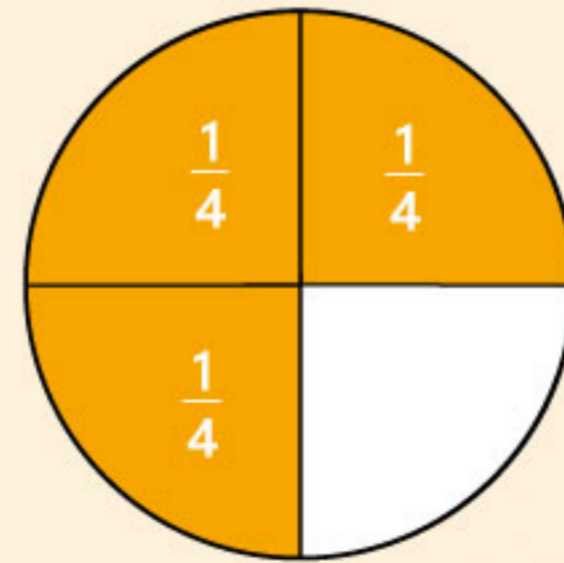
$$1 + \frac{3}{4}$$

$$\frac{1}{1} + \frac{3}{4} = \frac{4}{4} + \frac{3}{4}$$

(4)

+

→

$$\frac{7}{4}$$

2. yol :

$$1 + \frac{3}{4} = 1\frac{3}{4} = \frac{7}{4}$$

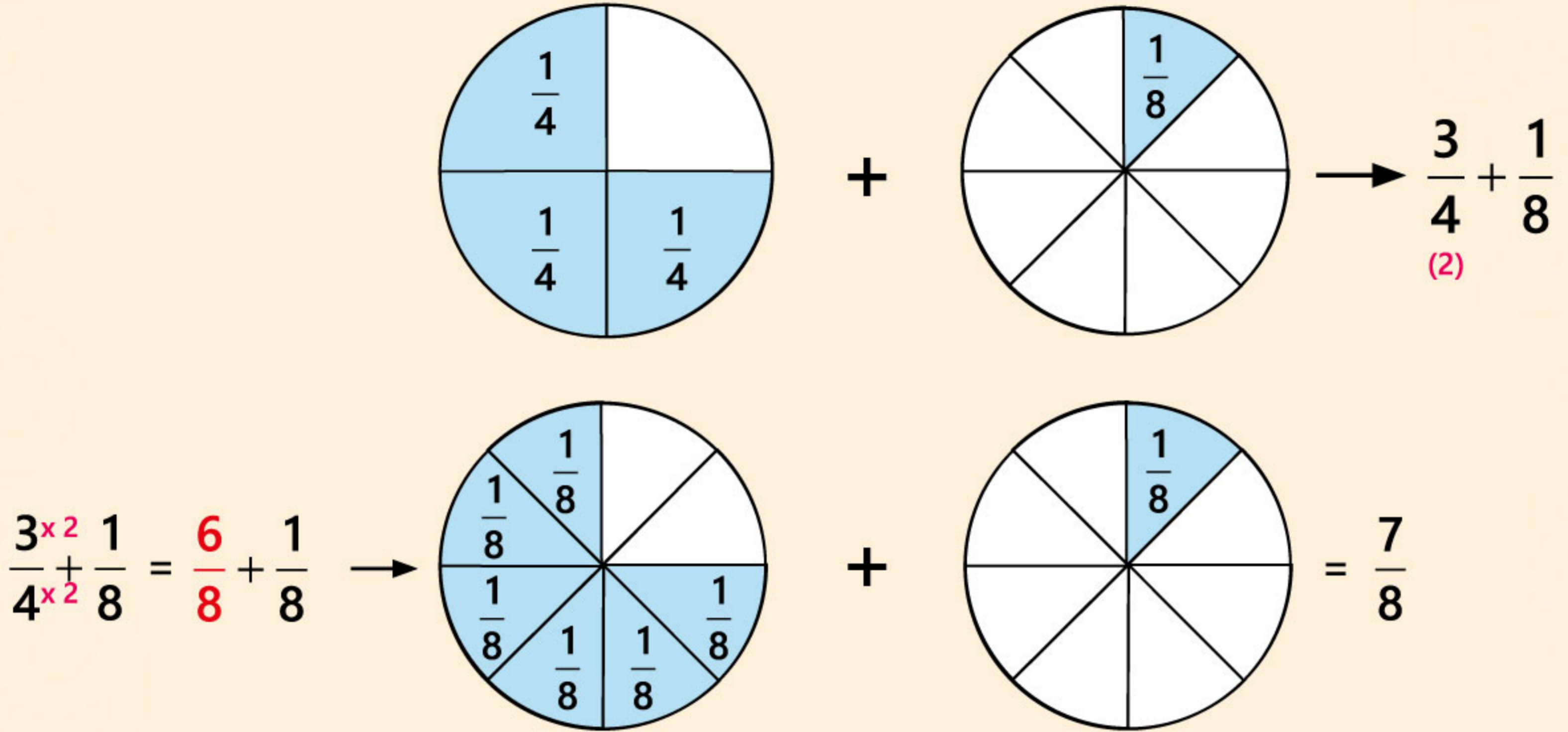

KESİRLERLE TOPLAMA ÇIKARMA

3

PAYDALARI FARKLI KESİRLERİ TOPLAMA

Paydaları farklı kesirleri toplarken denk kesirlerden faydalanıp kesirlerin paydaları eşitlenir.

Kesirlerin paydaları eşitlendiğinde kesirleri aynı birim kesir cinsinden ifade etmiş oluruz.

PAYDALARI FARKLI KESİRLERİ ÇIKARMA

